

Purusha Suktam

పురుష సూక్తం

ఓం తచ్చం యోరావృణీమహే | గాతుం యజ్ఞాయ

| గాతుం యజ్ఞపతయే | దైవీ": స్వస్తిరస్తు నః |

స్వస్తిర్మానుషేభ్యః | ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజం |

శన్నో అస్తు ద్విపదే" | శం చతుష్పదే ||

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ||

ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః | సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ |

స భూమిం విశ్వతో వృత్వా | అత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గలం |

పురుష ఏవేదగ్ం సర్వం" | యద్భూతం యచ్చ

భవ్యం" |

ఉతామృతత్వస్యేశానః | యదన్నేనాతిరోహతి |

ఏతావానస్య మహిమా |

అతో జ్యాయాగ్శ్చ పూరుషః || 1 ||

పాదో"ఽస్య విశ్వా భూతాని | త్రిపాదస్యామృతం దివి

|
త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః |

పాదో"ఽస్యేహఽఽభవాత్పునః |

తతో విష్వజ్స్వకామత్ |

సాశనానశనే అభి | తస్మా"ద్విరాడజాయత |

విరాజో అధి పూరుషః | స జాతో అత్యరిచ్యత |

పశ్చాద్భూమిమథో పురః || 2 ||

యత్పురుషేణ హవిషా" | దేవా యజ్ఞమతన్వత |

వసంతో అస్యాసీదాజ్యం" | గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః |

సప్తాస్యాసన్పరిధయః | త్రిః సప్త సమిధః క్షతాః |

దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః |

అబద్ధన్పురుషం పశుం |

తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రాక్షన్ |

పురుషం జాతమగ్రతః || 3 ||

తేన దేవా అయజన్త | సాధ్యా ఋషయశ్చ యే |

తస్మాద్ద్యజ్ఞాత్స్వహుతః | సంభృతం పృషదాజ్యం

|
పశూగ్స్తాగ్శ్చక్రే వాయువ్యాన్ |

ఆరణ్యాన్త్రాంయాశ్చ యే |

తస్మాద్ద్యజ్ఞాత్స్వహుతః | ఋచః సామాని జజ్ఞిరే

|
చన్దాగ్ంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్ | యజుస్తస్మాదజాయత

|| 4 ||

తస్మాదశ్వా అజాయంత | యే కే చోభయాదతః |

గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్ | తస్మాజ్జాతా అజావయః

|
యత్పురుషం వ్యదధుః | కతిథా వ్యకల్పయన్ |

ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ | కావూరూ

పాదావుచ్యేతే |

బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీత్ | బాహూ రాజన్యః

కృతః || 5 ||

ఊ॒రూ తద॑స్య॒ యద్వై॑శ్యః | ప॒ద్భ్యాగ్ం శూ॒ద్రో
అ॒జాయ॑త |

చ॒న్ద్రమా॒ మన॑సో జా॒తః | చక్షోః॑ సూ॒ర్యో అ॒జాయ॑త |

ముఖా॑దిన్ద్ర॒శ్చాగ్ని॑శ్చ | ప్రా॒ణాద్వా॒యుర॑జాయత |

నాభ్యా॑ ఆసీ॒దన్త॑రిక్షం | శ్రీ॒ర్షో ద్యౌః స॒మవ॑ర్తత |

ప॒ద్భ్యాం భూ॑మి॒ర్దిశః శ్రో॒త్రా”త్ |

తథా॑ లో॒కాగ్ం అ॑క॒ల్ప॒యన్ || 6 ||

వేదా॑హ॒మేతం పు॒రుషం మ॒హాన్తం” |

ఆ॒ది॒త్యవ॑ర్ణం తమ॑స॒స్తు పా॒రే |

సర్వా॑ణి రూ॒పాణి॑ వి॒చి॒త్య ధీ॑రః |

నామా॑ని క్ష॒త్వాఽభి॒వద॑న్ యదా॑స్తి” |

ధా॒తా పు॒రస్తా॑ద్య॒ముదా॑జ॒హార॑ |

శక్తః॑ ప్రవి॒ద్వాన్ప॑దిశ॒శ్చ త॑స్యః |

తమే॒వం వి॒ద్వాన్త॑మృత॒ ఇహ॑ భ॒వతి॑ |

నాన్యః॑ ప॒న్థా అ॒యనా॑య విద్యతే |

య॒జ్ఞేన॑ య॒జ్ఞమ॑య॒జన్త॑ దే॒వాః |

తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్ |

తే హా నాకం మహిమానః సచన్తే |

యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సన్తి దేవాః || 7 ||

అద్యుః సంభూతః పృథివ్యై రసా"చ్చ |

విశ్వకర్మణః సమవర్తతాధి |

తస్య త్వష్టా విదధద్రూపమేతి |

తత్పురుషస్య విశ్వమాజానమగ్రే" |

వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తం" |

ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్ |

తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి |

నాన్యః పన్థా విద్యతేయఽనాయ |

ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అన్తః |

అజాయమానో బహుధా విజాయతే || 8 ||

తస్య ధీరాః పరిజానన్తి యోనిం" |

మరీచీనాం పదమిచ్చన్తి వేధసః |

యో దేవేభ్య ఆతపతి |

యో దే॒వానా॑”ం పు॒రోహి॑తః |

పూ॒ర్వో యో దే॒వేభ్యో॑ జా॒తః |

నమో॑ రు॒చాయ॑ బ్రా॒హ్మాయే॑ |

రుచ॑ం బ్రా॒హ్మం జ॒నయ॑ంతః |

దే॒వా అగ్రే॑ తద॒బ్రువ॑న్ |

యస్యై॑వం బ్రా॒హ్మణో॑ వి॒ద్యాత్ |

తస్య॑ దే॒వా అస॒న్ వశే॑” || 9 ||

ప్రీ॒శ్చ తే ల॒క్ష్మీశ్చ॑ ప॒త్న్యో” |

అ॒హో॒రా॒త్రే పా॒ర్శ్వే | నక్ష॑త్రాణి రూ॒పం |

అ॒శ్వినౌ॒ వ్యా॒తం” | ఇ॒ష్టం మ॑నిషాణ |

అ॒ముం మ॑నిషాణ | స॒ర్వం మ॑నిషాణ || 10 ||

ఓం తచ్చ॑ం యో॒రావృ॑ణీమహే | గా॒తుం య॒జ్ఞాయ॑ం

|

గా॒తుం య॒జ్ఞప॑తయే | దై॒వీ” : స్వ॑స్తిరస్తు నః |

స్వ॑స్తిర్మానుషేభ్యః | ఊ॒ర్ధ్వం జి॑గాతు భేష॒జం |

శన్నో॑ అస్తు ద్విపదే” | శం చతు॑ష్పదే ||

ఓం శాన్తి: శాన్తి: శాన్తి: ||